

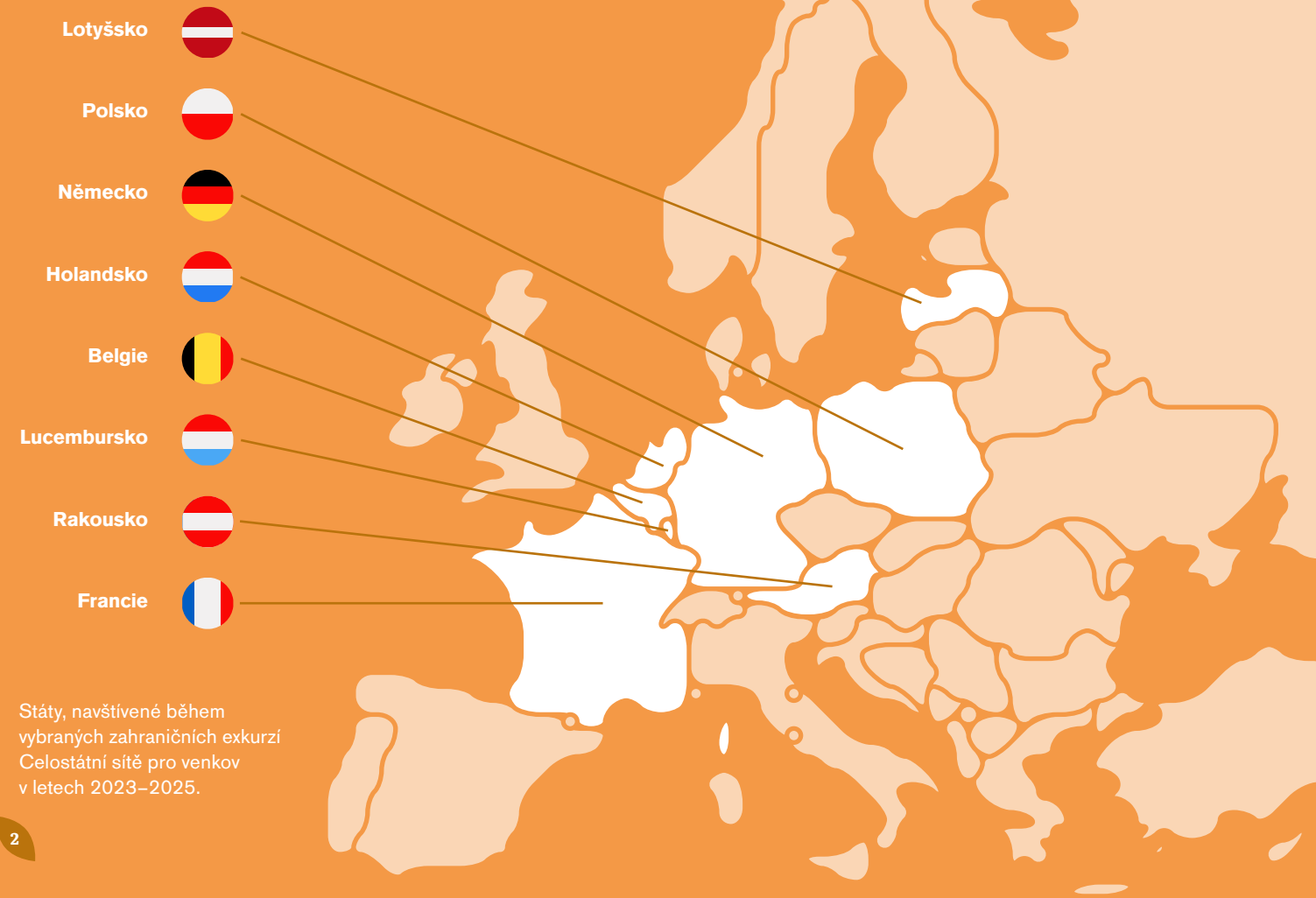
Evropské zkušenosti pro český venkov

Zahraniční exkurze Celostátní sítě pro venkov
v letech 2023–2025

Financováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Státy, navštívené během
vybraných zahraničních exkurzí
Celostátní sítě pro venkov
v letech 2023–2025.

Vážení partneři, připravili jsme pro vás brožuru **odborných zahraničních exkurzí**, pořádaných Celostátní sítě pro venkov. Představují totiž jednu z nejefektivnějších forem, jak přenášet inspiraci, zkušenosti a osvědčené postupy do prostředí českého venkova. Díky těmto cestám mají zástupci obcí, zemědělci, místní akční skupiny i další aktéři možnost nahlédnout, jak funguje rozvoj venkova, komunitní projekty nebo například péče o krajinu v jiných evropských zemích.

Získané poznatky rozhodně nezůstávají jen v zápiscích účastníků – naopak. Jak potvrzují i evaluační dotazníky, účastníci oceňují zejména „**konkrétní inspirace, využitelné v naší obci**“, „**možnost navázání přímých kontaktů s partnery v zahraničí**“ nebo „**pochopení širšího kontextu udržitelného rozvoje venkova**“. To vše vede k tomu, že se nápady z exkurzí přetavují v reálné projekty – ať už jde o spolupráci s regionálními značkami, ekologické zemědělství, komunitní energetiku nebo moderní přístupy ke komunitnímu plánování.

Velkým přínosem posledních let je také navázání přeshraniční spolupráce, a to nejen v rámci projektů, ale i v rovině přátelských vztahů a výměny zkušeností. Mnohé nápady získané během zahraničních exkurzí dnes žijí vlastním životem i na našem území – a dokazují, že venkov v Evropě má společný jazyk: jazyk inovací, tradice a spolupráce.

Brožura, kterou právě čtete, je jen malou ukázkou z četných zahraničních exkurzí, pořádaných Celostátní sítě pro venkov. Přeji si a věřím, že pro vás bude inspirací a pozvánkou k připojení se k našim aktivitám.

Ing. Miloš Jirovský

ředitel Sekce řízení
regionální politiky

Obsah

- 3 Úvod
- 6 Ovoce, kolekce starých odrůd a význam genetických zdrojů pro šlechtění
zemědělství ovocnářství vzdělávání a inovace podnikání na venkově historický odkaz
- 10 Bavorská inspirace pro české sedláky
zemědělství chmelařství živočišná výroba podnikání na venkově generační obměna kontakt s veřejností
- 14 Úspěšné regionální projekty s podporou nejen z Programu rozvoje venkova v Rakousku
zemědělství leader vzdělávání a inovace ekologické zemědělství podnikání na venkově dodavatelské řetězce
- 17 Z farmy na vidličku aneb důležitost komunikace mezi farmáři a odběrateli
zemědělství farm to fork vzdělávání a inovace ekologické zemědělství podnikání na venkově dodavatelské řetězce
- 21 Rozvoj venkova na jedničku s hvězdičkou
zemědělství vzdělávání a inovace podnikání na venkově komunitní rozvoj regionální produkty cestovní ruch
- 25 Z polských polí a farem: Příběhy zemědělství, které inspirují
zemědělství vzdělávání a inovace podnikání na venkově udržitelné hospodaření regionální produkty cestovní ruch
- 30 Venkovské inspirace pro české regiony
zemědělství vzdělávání a inovace podnikání na venkově historický odkaz komunitní život cestovní ruch
- 34 Exkurze za projekty LEADER přinesla nové nápady i cenné kontakty
zemědělství vzdělávání a inovace podnikání na venkově historický odkaz komunitní život cestovní ruch LEADER

- 38 Sociální zemědělství v praxi: Inspirace z Německa a Nizozemska
zemědělství sociální zemědělství podnikání na venkově historický odkaz komunitní rozvoj cestovní ruch LEADER
- 42 Od římských legií až po street art
podnikání na venkově historický odkaz komunitní život cestovní ruch LEADER
- 46 Od úpravy běžeckých tratí po vzdělávací hru v přírodě
podnikání na venkově historický odkaz komunitní život cestovní ruch LEADER
- 50 Zkušenosti ze světa pro český venkov aneb malá brožura po velké věci
- 51 Celostátní síť pro venkov nabízí
- 52 Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027
- 53 Celostátní síť pro venkov je rozcestníkem nápadů, zkušeností i spolupráce
- 54 Kontakty

O

Ovoce,

kolekce starých
odrůd a význam genetických
zdrojů pro šlechtění

zemědělství ovocnářství vzdělávání a inovace
podnikání na venkově historický odkaz

V rámci cesty po Lucembursku,

Belgii a Francii účastníci navštívili renomovaný výzkumný ústav **INRAE**, který je specializovaný na inovativní pěstební technologie, ochranu přírodních zdrojů a obnovu biodiverzity. Zdejší šlechtitelský program směřuje k vývoji komerčně úspěšných odrůd, což je proces, trvající až 25 let. Velký zájem účastníků vzbudila i návštěva firmy **DALIVAL**, lídra v produkci školkařského materiálu jádrovin a peckovin a producenta podnoží, jehož aktivity sahají napříč Evropou. Roční produkce firmy dosahuje pěti miliónů kusů výsadbového materiálu jádrovin a peckovin a stejné množství podnoží na 32 ha matečnic. Veškerý materiál je testovaný na přítomnost patogenů a je deklarovaný jako viruprostý.

Z bohatého programu účastníky dále zaujala například návštěva ekologické výsadby vlašských ořechů belgické firmy **NOK la noix bio**, kde účastníci zhlédli mechanizovaný systém sklizně, třídění a zpracování ořechů – od ořechů ve skořápce až po zlomková jádra pro čokoládové bonbony či pekárny. Francouzská část exkurze přinesla inspiraci v podobě ekologických výsadeb jabloní a hrušní, zaměřených

Program exkurze

představil nejnovější poznatky a inovační postupy v oblasti ovocnářství – zejména v kontextu klimatických změn, šíření nových chorob a invazivních škůdců. Získané poznatky jsou ihned využitelné v praxi a cenné i pro šlechtitelské práce ve Výzkumném a šlechtitelském ústavu ovocnářském Holovousy.

na produkci ciderů, moštů, octů i pálenek, často s využitím dubových sudů. Sdružení pěstitelů využívá poradenské služby i dotační programy – například až 40% podporu na pořízení nových strojů.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP podobné projekty řešit například s pomocí intervence 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů, 51.77 – Inovace při zpracování zemědělských produktů.

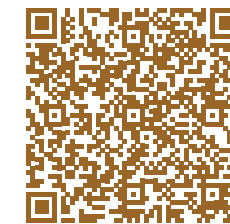

Víte, že...

významné **belgické** výzkumné centrum pro zemědělství **Walloon Agricultural Research Center** představuje pěstitelům odrůdy odolné k chorobám a škůdcům a předává tyto odrůdy přímo školkařům a konečným pěstitelům bez nároku na licenční poplatky, bezplatně a bez jakéhokoli omezení? Centrum přitom pracuje na velkých mezinárodních projektech. Účastníkům exkurze předvedli kolekci starých odrůd ovocných stromů, pěstovaných bez chemie již více než 40 let. Právě genetické zdroje mají obrovský význam pro budoucnost šlechtění.

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Rozvoj venkova a inovace v sektoru ovocnářství na území Lucemburska, Belgie a Francie.

Další informace naleznete zde:

B

Bavorská

inspirace pro české sedláky

zemědělství chmelařství živočišná výroba
podnikání na venkově generační obměna
kontakt s veřejností

Farma Schreyerhof

v Dolním Bavorsku je příkladem úspěšného propojení rostlinné výroby s přímým odbytem, zpracováním a agroturistikou na malé rodinné farmě. Rodina Schreyerových na téměř 100 ha pěstuje obilí, cukrovku, brambory a více než 100 odrůd dýní, které prodává přímo na farmě, spolu s vlastním zpracováním a občerstvením. Srdcem této části podnikání je bývalá stáj přestavěná na **bistro a prodejnu**, která zaměstnává pět lidí. Součástí nabídky je i samoobslužný stánek.

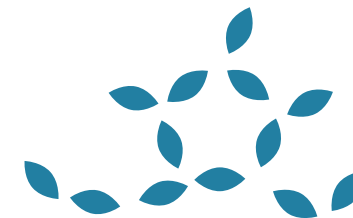
Víte, že...

zemědělství je pro Bavorsko třetím nejdůležitějším odvětvím po automobilovém průmyslu a strojírenství? Zemědělství je v Bavorsku významné i pro zahraniční obchod, zejména v rámci komodit, jako je mléko a maso.

České zemědělce inspirovala chmelnice rodiny Blomoserových

Blomoserovi pěstují chmel na **35 hektarech v oblasti Hallertau**, největší světové chmelařské oblasti o rozloze 17 tisíc hektarů. Pěstování chmele se rodina věnuje již ve třetí generaci, využívá **vlastní sušárnu** a zaměstnává v sezóně až **18 brigádníků**. Díky dotaci z **Programu rozvoje venkova** mohla realizovat výstavbu nové konstrukce z betonových sloupů a drátů pro vedení rostlin. Díky mechanizaci a zkušenostem se daří dosahovat výnosů kolem **2 t/ha**.

Farmáři kladou důraz na **minimalizaci chemických zásahů**, používají **meziplodiny** a biologickou ochranu. Zpracování probíhá přímo na farmě a chmel je následně dodáván německým obchodníkům. Příběh farmy Blomoserových ukázal, že i v chmelařství lze najít rovnováhu mezi **tradicí, inovací a udržitelností**.

Kombinace živočišné výroby a venkovské pohostinnosti jako cesta k udržitelnosti

Rodinná farma manželů Hienleových hospodaří v obci Bad Wörishofen od roku 1994 a v době úbytku mléčných farem v regionu vsadila na modernizaci. Díky **podpoře z Programu rozvoje venkova** postavili novou volnou stáj pro 40 dojnic a rozhodli se farmu dále rozvíjet.

Přestože hospodaří jen na **36 hektarech**, farma si pěstuje **veškeré krmivo** sama. Mléko s užitkovostí cca **9 500 litrů na dojnici** dodávají do místní mlékárny, přičemž celkový provoz doplňuje víkendová **farmářská hospoda s originální pizzou**, kterou provozuje paní Hienleová.

Farma čelí typickým výzvám: **tlaku na půdu**, vysokému pachtovnému i **nejisté generační výměně**. Přesto ukazuje, jak lze kombinací **klasického zemědělství a přímého kontaktu s veřejností** zajistit provozuschopnost a atraktivitu venkovského hospodaření i v náročných podmínkách.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervencí: 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů, 51.77 – Inovace při zpracování zemědělských produktů, 52.77 – LEADER, 45.73 – Investice do nezemědělských činností.

Exkurze

potvrdila, že spolupráce, přímý odbyt a diverzifikace činností jsou cestou k udržitelnosti a rozvoji venkova. Účastníci ocenili také efektivní využívání sdílené techniky a silnou podporu regionálních produktů ze strany bavorské vlády. Získané poznatky přinesly řadu podnětů pro české zemědělce.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Po farmách v Německu.

Ú

Úspěšné

regionální projekty
s podporou nejen z Programu
rozvoje venkova v Rakousku

zemědělství leader vzdělávání a inovace
ekologické zemědělství podnikání na venkově
dodavatelské řetězce

Místní akční skupiny v Rakousku

se intenzivně věnují nejen realizaci projektů z programu LEADER, ale i energetické soběstačnosti a ekologickému vzdělávání. Od roku 2010 mají možnost čerpat finanční prostředky z Energetického a klimatického fondu. Každé 3 roky mohou obce zpracovat strategii a požádat o dotaci v oblasti obnovitelných zdrojů, která je z evropských fondů financována ze 75 %. Jde například o: výměnu osvětlení, přechod na biomasu, podporu cyklodopravy, udržitelné stravování ve školách, i projekty na ochranu půdy a biodiverzity.

Praktické dopady těchto programů mohli účastníci sledovat například v **obci Tragwein**, která se pyšní **farmářskou prodejnou** s produkty od dodavatelů vzdálených maximálně 30 km, nebo na **biofarmě Pankrazhofer**, která spojuje ekologické zemědělství s cirkulární ekonomikou, vlastní zpracovnou a edukačními aktivitami.

Velký dojem zanechal projekt **mobilních přívěsů s myčkami a nádobím**, který pomáhá obcím a spolkům nahradit jednorázové nádoby na kulturních akcích.

Inspirativní byl také model **rodinné mléčné farmy Wilhelmsburger Hoflieferanten**, která sází na plně automatizovaný kravín, zpracování mléčných výrobků, pečení chleba, ekologickou logistiku školního mléka i vlastní samoobslužný prodej.

Bezobslužný obchod v obci Kilb,

fungující na principu přímého zásobování od farmářů a sledování regálů přes kamery, představuje další efektivní způsob zajištění dostupnosti lokálních potravin.

Víte, že...

bezobslužné obchody na venkově pomáhají udržet dostupnost potravin i tam, kde by klasická prodejna nebyla udržitelná? Díky samoobslužnému provozu šetří náklady, podporují lokální farmáře a umožňují nakupovat kdykoli – třeba i večer nebo o víkendu. Navíc posilují důvěru a sousedské vztahy v komunitě.

Exkurze

ukázala široké možnosti, jak lze s pomocí evropských fondů a místních partnerství realizovat smysluplné projekty pro rozvoj venkova. Silná občanská angažovanost, spolupráce obcí a podnikatelů a důraz na klimatickou udržitelnost jsou pilíře, které lze dobře přenést i do českého prostředí v rámci Strategického plánu SZP na období 2023–2027.

Z oblasti komunitních projektů zaujala **komunitní bylinková zahrada ve Weinburgu**, která díky dotaci nabízí zázemí pro workshopy, výrobu bylinných produktů i prodej přebytků místnímu farmáři.

V neposlední řadě byla inspirativní digitální propagace **poutní stezky Via Sacra**, kterou čtyři MAS spravují společným mobilním průvodcem a jednotnou značkou.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervence 52.77 – LEADER.

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Úspěšné regionální projekty s podporou nejen z programu rozvoje venkova v Rakousku.

Další informace naleznete zde:

Z

Z farmy

na vidličku aneb důležitost komunikace mezi farmáři a odběrateli

zemědělství farm to fork vzdělávání a inovace
ekologické zemědělství podnikání na venkově
dodavatelské řetězce

Účastníci v Lotyšsku získali inspiraci v oblasti krátkých dodavatelských řetězců, zpracování produktů přímo na farmách a propojování zemědělství s místní komunitou – tedy praktického uplatnění principu „z farmy na vidličku“. Navštívili více než deset různorodých podniků v regionech **Zemgale a Vidzeme**.

Velká mléčná farma **Tūjas muiža** v Dunte v okrese Limbaž obhospodařuje 550 ha půdy a chová 220 ks mléčného skotu. Průměrná roční dojivost 1 dojnice je až 12 000 l mléka. Farma si je díky velké výměře orné půdy schopna zajistit dostatek obilovin pro soběstačnost v krmení zvířat. Je členem mezinárodního odbytového družstva, díky čemuž má zajištěn přístup jak na místní, tak i na zahraniční trhy. Farma zaměstnává celkem 11 zaměstnanců z okolí, přičemž je nedílnou součástí místní komunity i díky pořádání letních festivalů a dalších akcí pro místní obyvatele. Ti mohou také každý týden se slevou nakoupit produkty přímo na farmě. Význam pro zdejší obyvatele má i skupina dobrovolných hasičů, kterou tvoří zaměstnanci farmy. Farma profituje rovněž díky diverzifikaci své činnosti, přičemž poskytuje dopravní služby či servis automobilů a strojů. **Pro svůj rozvoj využívá prostředky z EZFRV, díky kterým zrekonstruovali například stáj, systém čištění a recirkulace odpadní vody, pořídili postřikovač či nakoupili živá zvířata k rozšíření genetické základny stáda. V rámci programu LEADER pro-**

střednictvím MAS doplnili a zmodernizovali vybavení dobrovolných hasičů.

Inspirativní byla rovněž návštěva rodinné farmy Kiploku pasaule v okres Olaine, kde pěstují a zpracovávají především česnek. Z 1 ha pole opakovaně získává 1–2 tuny česneku. Prodávají ho nezpracovaný, ale i v různých tradičních a netradičních produktech. Původně se farma držela několika osvědčených rodinných receptů, ale dnes má v nabídce i speciality jako rakytníkovou či malinovou marmeládu s česnekem, česnekovou vodku či nakládaný česnekový stvol. Další doplňkovou aktivitou je vaření vlastního piva, česnekové pivo je samozřejmostí. Farma je dalším příkladem fungujícího krátkého dodavatelského řetězce, jejími odběrateli jsou zejména lidé z okolí a turisté, kteří s oblibou absolvují komentovanou prohlídku farmy s ochutnávkou produktů. Ke svému rozvoji farma využila prostředků z EZFRV, například na pořízení várnice o objemu 2 500 l ke zpracování své produkce.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervencí: 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů, 51.77 – Inovace při zpracování zemědělských produktů, 52.77 – LEADER, 23.70 – Ekologické zemědělství, 28.70 – Dobré životní podmínky zvířat, 45.73 – Investice do nezemědělských činností.

Exkurze

do Lotyšska přinesla účastníkům nové impulzy pro rozvoj jejich činnosti, praktické nápady i kontakty, které mohou vést k mezinárodní spolupráci. Především ale potvrdila, že moderní venkov může být životaschopný, pestrý a soběstačný – pokud staví na lokálních zdrojích, tradici i inovacích.

Další informace naleznete zde:

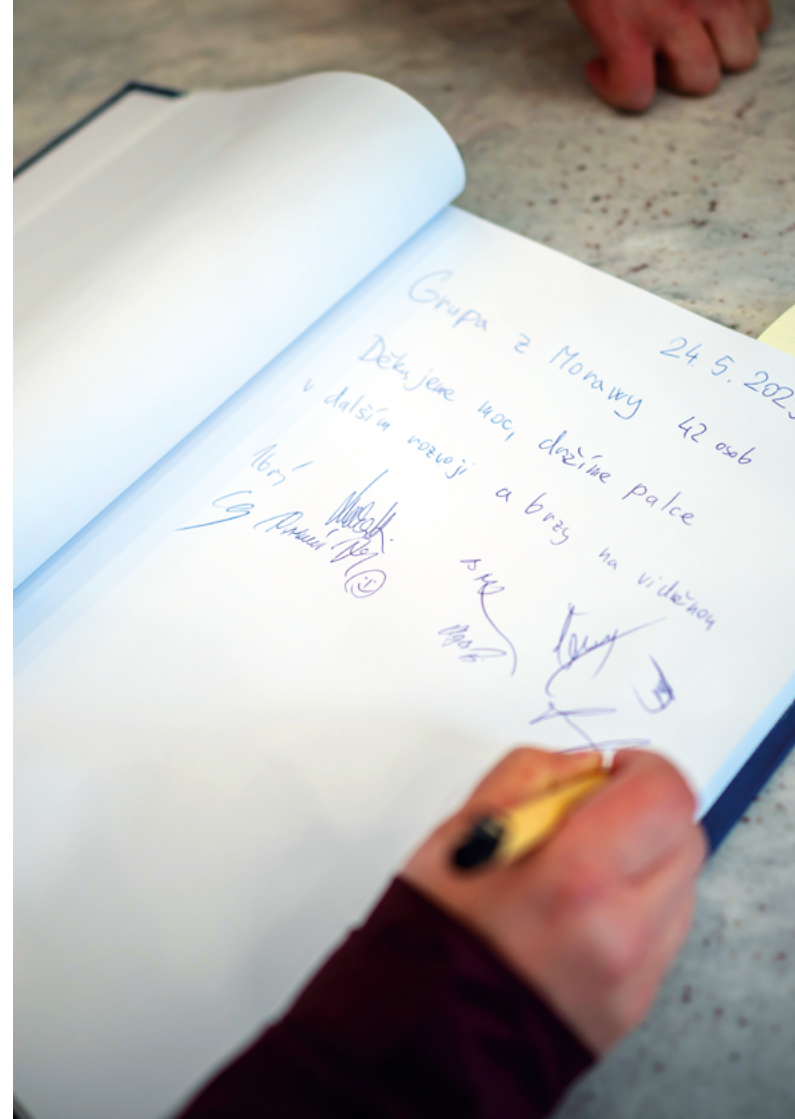

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Farm to fork – na pozvání do Lotyšska.

Víte, že...

lotyšské venkovské konzultační a vzdělávací centrum v Ozolnieki v okrese Jelgava slouží zejména jako komplexní podpora pro zemědělské podnikatele a další subjekty působící v oblasti rozvoje venkova? Centrum zaměstnává přes 400 lidí, má celkem 26 regionálních poboček po celém Lotyšsku a řídí také činnost Státní sítě pro venkov. **Kromě poradenství v oblasti dotací poskytuje pomáhá také například s účetnictvím nebo marketingem.** Nabízí účelné poradenství od zahájení podnikání až po dlouhodobou udržitelnost podnikatelské činnosti. Centrum v současné době pracuje na spuštění platformy, která by měla sloužit k usnadnění komunikace mezi farmáři a odběrateli. Účelem je poskytování informací o tom, jaká je nabídka a poptávka v oblasti zemědělské produkce, což může být dále využito pro efektivnější rozhodování vlády v oblasti podpor pro zemědělský sektor.

R Rozvoj venkova na jedničku s hvězdičkou

zemědělství vzdělávání a inovace
podnikání na venkově komunitní rozvoj
regionální produkty cestovní ruch

Program nabídl řadu konkrétních projektů zaměřených na **cestovní ruch, ekologii, komunitní rozvoj, podnikání i místní produkty**. Dvanáct projektů účastníci přímo navštívili a s dalšími čtyřmi se seznámili formou prezetací.

Návštěva Centra lokálních produktů (Centrum Produktu Lokalnego) v Nyse

Účastníci se seznámili s činností místní MAS a principy fungování značky kvality Produkt Lokalny. Zaujal je systém označování a marketingu regionálních produktů a rozdíly mezi Českem a Polskem – zatímco u nás jsou značky kvality koordinovány na národní úrovni, v Polsku si je spravují jednotlivé MAS samostatně. Dále se seznámili s potravinami a výrobky oceněnými touto značkou a dozvěděli se o způsobu udělování certifikace i spolupráci s místními farmáři. Zvláštní pozornost byla věnována každoročnímu jarmarku – období našich farmářských trhů – který slouží k prezentaci certifikovaných producentů.

Účastníci si také prohlédli modernizovanou kuchyni, vybudovanou z projektových prostředků a věnovali se pozitivním zkušenostem z přeshraniční spolupráce.

Navštívili také **Jurapark**, který se nachází na místě bývalého kaolinového lomu. Zde se v sedimentárních horninách a skrývkách těženého kaolinu velmi hojně nacházely druhohorní zkameněliny. Po vytěžení kaolinu tak vyvstala otázka, co s takto rozlehlým a nevyužitým prostorem dělat, a v návaznosti na nálezy zkamenělin padla volba právě na vybudování parku zaměřujícího se na dinosaury. Od té doby se stal park středobodem turistického ruchu v této oblasti a je hojně navštěvován turisty z Polska i České a Slovenské republiky.

Muzeum hutnictví vzniklo v chátrající budově někdejší zpracovny kovů. Projektů na obnovu této budovy se zde sešlo několik. Účastníci se seznámili například s projektem „Remont i modernizacja w budynku Muzeum Hutnictwa w Ozimku“ (Rekonstrukce a modernizace v budově Muzea metalurgie v Ozimku). Jde o modernizaci vnitřních částí budovy, vytvoření a vybavení prezentačních místností pro exponáty spojené s výstavou metalurgie. Zajímavostí je funkční kovové dělo u vstupu do muzea, ze kterého každoročně k výročí rekonstrukce muzea střílejí slavnostní salvu. Součástí projektu bylo také zbudování zázemí pro návštěvníky muzea včetně sociálního zařízení.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervence 52.77 – LEADER.

Víte, že...

v Polsku hraje Program rozvoje venkova klíčovou roli v modernizaci zemědělství a rozvoji venkova? Velký důraz je kladen na podporu mladých farmářů, diverzifikaci příjmů venkovských domácností, ekologické zemědělství a krátké dodavatelské řetězce. Významná je také podpora komunitních projektů v rámci programu LEADER, která pomáhá malým obcím posilovat místní identitu i ekonomiku.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci Exkurze za projekty programu rozvoje venkova v Polsku.

„Poláci umí propojit tradici, lokální patriotismus i moderní přístupy. Skvělá inspirace pro naše MAS a obce.“
– starosta z Olomouckého kraje

„Zaujaly mě konkrétní projekty pro podporu cykloturistiky a přímá spolupráce s komunitami.“
– zástupce MAS Zlínského kraje

„Viděli jsme, jak i zdánlivě jednoduché nápady, jako veřejné toalety nebo altán u rybníka, mohou mít velký dopad.“
– účastnice z malé obce na Olomoucku

Akce

potvrdila, že výměna zkušeností napříč hranicemi má potenciál motivovat k novým projektům, partnerstvím a smysluplnému využití PRV. Pestrý program ukázal, že venkovský rozvoj může být živý, inovativní a společensky užitečný, pokud se propojí tradice, zapojení komunity a chytré využití dostupné podpory.

Z

Z polských

polí a farem:
Příběhy zemědělství, které inspirují

zemědělství vzdělávání a inovace
podnikání na venkově udržitelné hospodaření
regionální produkty cestovní ruch

Exkurze Zemědělství na farmách v Polsku přinesla účastníkům jedinečný vhled do aktuálního vývoje polského zemědělství, ekologických přístupů i čerpání evropských dotací. Program byl postaven na návštěvě inspirativních farem a podniků, které spojují tradici s inovacemi, a představují příklady dobré praxe v oblasti udržitelného hospodaření.

Ekologie, regenerace a odvaha začít od nuly

Inspirací byla zvláště farma Jakielových, která vznikla „na zelené louce“. Regenerativní zemědělství, angus skot, drůbež a přímý prodej ze dvora dokazují, že s odhodláním a ekologickým přístupem lze uspět i bez předchozích zkušeností.

Odborné instituce a šetrné vinařství

Lubuské poradenské centrum v **Kalsku** nabídlo nahlédnutí do fungování státěm podporovaného systému poradenství – včetně ekologického zemědělství, inovací a ekonomiky. Nechyběla ani debata o rozdílech v le-

gislativě, týkající se pěstování máku. V ekologickém vinařství **Miłosz** účastníci exkurze viděli, jak lze ekologicky pěstovat révu (např. Traminer nebo Zweigelt) a zároveň expandovat díky 50% dotaci z PRV. Vinařství spojuje šetrné zemědělství s exportním potenciálem a posiluje regionální identitu.

Tradiční výroba a regionální produkt

Na farmě **Oleje Mycielin** vyrábějí lněný olej lisovaný za studena – certifikovaný jako tradiční polský produkt. Rodinný podnik je příkladem propojení tradice, udržitelnosti a aktivního zapojení do propagace regionálních potravin skrze Lubuské centrum regionálního produktu.

Rozmanitost venkova – od ovcí po víno

Farma **Smaki Przylasek** kombinuje chov ovcí, včelařství a zdravou výživu, zatímco **Sad Solniki** se věnuje ekologickému pěstování ovoce a výrobě 100% šťáv. V muzeu v **Zielonej Górze** – **Ochli** to vše doplňuje tradiční architektura a důsledně mapovaný venkovský život.

Koně, víno a venkovská turistika

Vinařství **Cwielong-Olszewski** zaujalo modernizací výroby a exportními ambicemi podpořenými z PRV. V jezdeckém areálu **Borycz** jsme nahlédli do agroturistiky a propojení chovu koní s venkovským rozvojem.

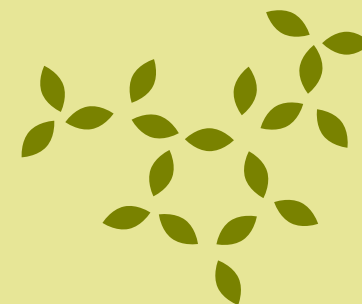
Technika a efektivita

Farma **Agroland v Krapkowicích** se představila jako moderní zemědělský podnik využívající evropské dotace na inovace a technický rozvoj. Inspirativní byl rovněž veletrh **Opolagra**, přinesl nové kontakty a ukázky nejnovějších technologií pro malé a střední farmy.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervencí 52.77 – LEADER, Ekologické zemědělství, Dobré životní podmínky zvířat, 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů, 51.77 – Inovace při zpracování zemědělských produktů, 45.73 – Investice do nezemědělských činností.

Exkurze

do Polska nabídla komplexní pohled na polské zemědělství, kde se tradice snoubí s moderními trendy, důrazem na ekologii, regionální produkty i mezinárodní spolupráci. Inspirativní příklady, které účastníci poznali, ukazují, jak lze efektivně využívat dotační nástroje, podporovat místní ekonomiku a současně přispívat k ochraně životního prostředí. Zkušenosti z polských farem a institucí jsou cenným podnětem i pro český venkov – ukazují, že inovace, odvaha a spolupráce mohou vést k dlouhodobé udržitelnosti i konkurenceschopnosti evropského zemědělství.

Víte, že...

tradiční polské zemědělství, založené na rodinných farmách a úctě k půdě, dnes často nachází novou sílu v kombinaci s moderními inovacemi? Mnoho polských farem zachovává generační znalosti, ruční výrobu nebo regionální odrůdy, a zároveň úspěšně čerpá evropské dotace na technický rozvoj, ekologii nebo přímý prodej. Tento propojený přístup pomáhá nejen udržet venkov živý, ale i zvýšit soběstačnost a kvalitu produkce.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Zemědělství na farmách v Polsku.

V

Venkovské

inspirace pro české regiony

zemědělství vzdělávání a inovace

podnikání na venkově historický odkaz

komunitní život cestovní ruch

Inspirativní projekty z evropských fondů v oblasti venkova, zemědělství a komunitního rozvoje

Odborná exkurze „Za příklady dobré praxe projektů hrazených z finančních prostředků EU v Rakousku“ nabídla pět dní nabitých exkurzemi, odbornými diskusemi i poznáváním místních iniciativ. Přinesla řadu inspirací, jak s pomocí evropských fondů efektivně podpořit rozvoj venkova a posílit místní komunity.

Historie jako motor venkovského turismu

Program odstartoval v **Pfarrwerfen** návštěvou **Muzea 7 mlýnů**, kde je historické dědictví využito k rozvoji cestovního ruchu. Návštěvníci zde prochází naučnou stezkou podél potoka s rekonstruovanými mlýny a expozicemi zaměřenými na tradiční zpracování obilí. Projekt ukazuje, jak kulturní památky přispívají k ekonomickému oživení venkovských oblastí.

Inovace a vzdělávání pro budoucnost venkova

Projekt **MINT region Pongau** podporuje vzdělávání v oborech jako matematika, informatika, přírodní vědy a technika. Účastníci navštívili moderně vybavené učebny se 3D tiskárnami a robotikou, které mají motivovat mladé lidi k setrvání v regionu a podpořit technologický rozvoj venkova. Příkladem inkluzivního volnočasového prostoru pro všechny generace je pak bezbariérové golfové hřiště **JO Adventure Mini Golf**.

Podpora lokálních producentů a bio zemědělství

Inspirativní byla ukázka fungující krátké dodavatelské sítě – účastníci navštívili obchod s regionálními produkty v **Sankt Johann im Pongau**. Poté se **Stezkou mléka** přesunuli na ekologickou farmu **Bio-Bauernhof Hirschleiten**, která vyrábí bioprodukty včetně sýrů a provozuje samoobslužný obchod založený na důvěře zákazníků.

Příběhy historie a přírody

Naučná stezka tolerance ve Filzmoosu připomíná náboženský exodus protestantského obyvatelstva z 18. století. Odbornou exkurzi doplnila možnost vyjet lanovkou na vrchol Hoferegg a projít se po přírodních stezkách a rašeliništích.

České stopy v rakouském údolí

Gasteinské údolí – místo, kde jsou k vidění projekty, související s udržitelným hospodařením v horských oblastech, srovnatelným s podmínkami například v Národním parku Šumava. Zastávka účastníků exkurze v **Böcksteinu** připomněla také českou šlechtickou stopu rodu Černínů.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervencí 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů, 52.77 – LEADER Ekologické zemědělství, Dobré životní podmínky zvířat.

Exkurze

přinesla nejen přímou inspiraci pro účastníky, ale i důležité poznatky o fungování komunitní spolupráce, ekologického hospodaření, podpory podnikání a uchování kulturního dědictví. Všechny navštívené projekty ukázaly, že cílená podpora z evropských fondů může mít trvalý pozitivní dopad na kvalitu života na venkově.

Víte, že...

historie a místní tradice mohou být klíčovým impulzem pro moderní komunitní rozvoj venkova? Obnova starých řemesel, tradičních plodin nebo venkovských slavností posiluje místní identitu, podporuje cestovní ruch a vytváří nové příležitosti pro podnikání i mezilidské vazby. Minulost se tak stává základem pro budoucnost – živou a udržitelnou.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Za příklady dobré praxe projektů hrazených z finančních prostředků EU v Rakousku

E

Exkurze

za projekty LEADER přinesla
nové nápady i cenné kontakty

zemědělství

vzdělávání a inovace

podnikání na venkově

historický odkaz

komunitní život

cestovní ruch

LEADER

Místní potraviny, samoobslužné prodejny i ekologická osvěta

Oblast **Weinviertel-Manhartsberg** představila moderní **samoobslužnou prodejnu regionálních potravin Ois Guade** i **regionální centrum Regionen Schop** s obchodem, bistroem a marketingovou platformou pro lokální výrobce. **Obec Röschitz** prezentovala projekty, zaměřené na přírodní bohatství regionu, vzdělávání dospělých a budování přírodního koupaliště s venkovním fitness.

Zajímavostí byla také aplikace **Too Good To Go** pro omezení plýtvání potravinami a systém přímé distribuce mezi producenty a spotřebiteli bez potřeby stálého personálu.

Sklepní uličky jako kulturní a turistické centrum

Zajímavostí regionu je **záchrana a nový život sklepních uliček**. Účastníci navštívili a viděli: **ubytování ve zrekonstruovaných sklepech** v Alberndorfu, **komunitní projekty a trhy** v Hadresu, **interdisciplinární spolupráci studentů z Prahy a Vídně** na obnově nej-

staršího sklepa, obec Mailberg a projekt „Regional-shop“ pro podporu odbytu místních výrobků, město Retz, kde byl představen **Generationenpark Poisgasse** – park pro všechny generace.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit s pomocí LEADER – 52.77

Víte, že...

Too Good To Go je mobilní aplikace založená v roce 2015 v Dánsku, která spojuje restaurace, pekařství i obchody se zákazníky ochotnými zachránit přebytečné jídlo za zlomek ceny – kolem třetiny původní hodnoty? Aplikace funguje globálně, včetně Česka, a už zachránila přes 400 milionů jídel, což odpovídá úspoře zhruba 1,1 milionu tun CO₂.

Přínosy Too Good To Go pro zemědělství i venkov: podporuje krátké dodavatelské řetězce mezi místními producenty a spotřebiteli, snižuje potravinový odpad a tím přispívá k udržitelnosti a ochraně klimatu, umožňuje zemědělcům a dílnám získat dodatečný výdělek z přebytků, které by jinak skončily na skládce.

Keltské

vinaře, školní osvětu, svědectví o důležitosti zemědělství i ukázkou rodinného nadšení přinesla návštěva **ekologické farmy v Roseldorfu**, kde manželé **Zöchmann** představili projekt **Keltenwinzer** – propojení šesti vinařů pod jednotnou značku inspirovanou keltskou historií, a edukační programy pro školy, jako „Mé jídlo pochází ze statku“ nebo „Farmářova žena“. Paní **Kathrin Zöchmann** nadchla účastníky svou vášní pro osvětu o původu potravin, zemědělství a zdravém vztahu k půdě. Její interaktivní přístup zaujme nejen děti, ale i dospělé.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Za projekty LEADER do Rakouska

S

Sociální

zemědělství v praxi: Inspirace
z Německa a Nizozemska

zemědělství

sociální zemědělství

podnikání na venkově

historický odkaz

komunitní rozvoj

cestovní ruch

LEADER

Zahraniční studijní cesta se zaměřením na sociální zemědělství nabídla přímý vhled do fungování sociálních farem a venkovských projektů podporujících inkluzi, pracovní začlenění, komunitní život a mezigenerační solidaritu. Představila fungující modely, kde se zemědělská produkce propojuje se sociálními službami, komunitní péčí, terapeutickými aktivitami a environmentální udržitelností.

Wurzelwerke e.V., Jena (Německo)

Komunitně podporované zemědělství spojené se sociálně terapeutickou podporou osob s duševním onemocněním. Na farmě o rozloze 1 ha se střídají klienti v pravidelných turnusech, zapojují se do pěstování zeleniny, sklizně i péče o prostředí. Sociální složka je financována z veřejných zdrojů, zemědělská část funguje díky předplatitelskému systému 100 podílníků.

Hephata Diakonie, Gut Richerode (Německo)

Rozsáhlý ekologický statek, kde pracuje a bydlí téměř 90 lidí s postižením. Zaměřuje se na chov skotu, prasat a drůbeže, pěstování brambor a obilí. Klienti zde pracují na chráněných pracovních místech a celý provoz je součástí integračního modelu Diakonie. Podpořeno z fondů SZP i státními zdroji.

Die Fleckenbühler, Colbe (Německo)

Terapeutická komunita pro osoby léčící se ze závislosti, propojující intenzivní pracovní terapii s psychologickou podporou. Farma o rozloze 270 ha zahrnuje ekologickou živočišnou i rostlinnou výrobu, pekárnu, sýrárnu i vlastní kavárnu. Dotace z PRV i LEADERu podpořily infrastrukturu, agroturistiku i inkluzivní aktivity pro veřejnost.

Erve Knippert, Haaksbergen (Nizozemsko)

První sociální farma v Nizozemsku (od roku 2001), specializovaná na práci se seniory se stařeckou demencí. Malá farma (9 ha) poskytuje bezpečný prostor pro aktivizaci, lehké zemědělské práce a denní sociální kontakt. Financování je zajištěno především ze systému veřejné péče a zdravotnictví.

Hoeve Klein Mariëndael, Arnhem (Nizozemsko)

Městská sociální farma propojující komunitou podporované zemědělství se sociálními službami pro lidi s mentálním či fyzickým postižením. Vedle pěstování zeleniny pro 100 podílníků se zaměřuje na mezigenerační aktivity, chov zvířat, inkluzivní zahrady a práci s lidmi trpícími demencí. Silná je spolupráce s municipalitou a školami.

Münzinghof, Velden (Německo)

Modelová vesnice založená na principu sdíleného života lidí s postižením a bez něj. Sociální zemědělství zde tvoří jádro komunitního života – farma, zelinářství, mlékárna, sýrárna a řemeslné dílny jsou provozovány ve spolupráci všech obyvatel. Financování sociální části je zajištěno statutem chráněné dílny, zemědělská část je soběstačná a certifikovaná značkou Demeter.

Sociální zemědělství, jak bylo prezentováno během exkurze, představuje silný nástroj pro posílení sociální soudržnosti, začlenění znevýhodněných osob, obnovu mezigeneračních vazeb i oživení komunitního života na venkově.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí 33.73 - Investice do zemědělských podniků 34.73- Investice do zpracování zemědělských produktů, 45.73- Investice do nezemědělských činností a 52.77-LEADER.

Všechny

navštívené projekty ukázaly, že: práce na farmě má pozitivní vliv na duševní i fyzické zdraví, je možné financovat služby kombinací zemědělských a sociálních zdrojů (vč. PRV, LEADER, zdravotnictví, municipalit), sociální farma může být stabilní součástí místní ekonomiky a zároveň poskytovat smysluplné zaměstnání či denní program lidem, kteří by jinak zůstávali mimo společnost.

Zkušenosti

z Německa a Nizozemska mohou sloužit jako inspirace při rozvoji podobných projektů v ČR, ať už v rámci nových výzev SZP, místních strategií komunitně vedeného rozvoje nebo ve spolupráci mezi obcemi a farmáři.

Víte, že...

sociální zemědělství kombinuje péči o lidi s péčí o půdu? V Evropě pracují na sociálních farmách senioři, lidé s postižením, s duševním onemocněním i lidé léčící se ze závislosti – farmaření jim pomáhá obnovit sebevědomí, rytmus dne i smysl života.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Za inspiraci a příklady z praxe v oblasti sociálního zemědělství – Německo, Holandsko.

O

Od římských

legií až po street art

podnikání na venkově

historický odkaz

komunitní život

cestovní ruch

LEADER

Francouzské Burgundsko – kraj vína, tradic a hluboké historie, překvapuje nejen atmosférou, ale především tím, jak zde dokážou propojovat minulost s budoucností. Exkurze zástupců obcí a místních akčních skupin ze Středočeského kraje do regionu Bourgogne-Franche-Comté ukázala, že program LEADER může být hybatelem kulturní proměny.

MuséoParc Alésia, moderní komplex, věnovaný slavné bitvě u Alésie z roku 52 př. n. l., v níž Julius Caesar porazil galské kmeny. Tato interaktivní expozice nejen vzdělává, ale doslova vtahuje do historie – ať už prostřednictvím filmových rekonstrukcí, replik obléhacích strojů nebo programů pro školy. Program LEADER zde pomohl s vybavením vnitřních prostor a ukázal, že evropské prostředky mohou sloužit i kulturní edukaci v moderním hávu.

Z bývalého lomu **La Karrière** je dnes díky místní iniciativě výtvarné a hudební centrum. Tam, kde se kdysi těžil kámen, dnes pulzuje život – výstavy, koncerty, street art a komunitní workshopy přitahují desítky tisíc lidí ročně. Projekt vznikl s využitím evropských dotací a mecenášských příspěvků a jasně ukazuje, že kreativita má v rurálních regionech své pevné místo.

Stezka **Princezny z Vix** oživuje legendární nález hrobky keltské princezny z 5. století př. n. l. Trasa procházející zemědělskou krajinou je doplněna o interaktivní

zastavení, rozšířenou realitu a geolokační hru. Kombinace archeologie a moderních technologií z ní dělá projekt, který může inspirovat i české MAS – ať už svou formou, nebo důrazem na udržitelnost a digitální inovace.

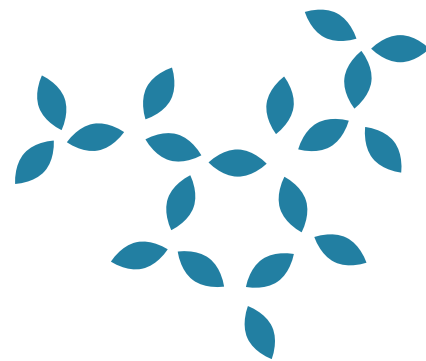
Vinařství je věda, zábava i potěcha pro chuťové pohárky

Elegantní a futuristické centrum **Cité des Climats et Vins de Bourgogne** ve městě Beaune je zasvěcené burgundskému vinařství. Expozice propojuje vzdělávání, kulturní zážitky a turistiku. Návštěvníky provádí světem místních vinařských oblastí, přírodních podmínek a tradic – tedy vším, co dohromady ovlivňuje chuť a charakter zdejších vín. Jsou zde výstavy, workshopy i řízené degustace. Vinařství tu není jen byznysem, ale součástí identity regionu – a právě tu se daří výborně komunikovat směrem k veřejnosti.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervence 52.77– LEADER.

Účastníci

si domů – na jižní okraj středních Čech – odvezli nejen inspiraci pro konkrétní projekty, ale i nový pohled na to, jak může vypadat spolupráce. Místo soutěžení a izolovaného přístupu se tady staví na důvěře a otevřenosti. A právě tam, kde je odvaha přemýšlet o venkově jinak, začíná být LEADER skutečnou strategií – ne jen dotačním nástrojem.

Víte, že...

ve Francii je zemědělství úzce propojeno s historií a kulturním dědictvím? Mnohé farmy fungují po generace na historických statcích, včetně bývalých klášterních panství či šlechtických sídel. **Místní zemědělci často zachovávají tradiční výrobní postupy a odrůdy, které jsou chráněny jako součást národního dědictví.** Tento respekt k historii podporuje nejen turistický ruch, ale i důvěru spotřebitelů v kvalitu a původ potravin. Tradice tu tak žije ruku v ruce s moderním venkovským rozvojem.

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Ke kořenům LEADER.

Další informace naleznete zde:

O Od úpravy

běžeckých tratí po vzdělávací hru
v přírodě

podnikání na venkově

historický odkaz

komunitní život

cestovní ruch

LEADER

Exkurze během tří dnů seznámila účastníky s **konkrétními projekty financovanými z evropských fondů**, zejména programu LEADER, a podpořila **výměnu dobré praxe** mezi českými a německými partnery. Exkurze přinesla **inspiraci pro realizaci projektů v programovém období Společné zemědělské politiky na období 2023–2027**.

Garáž pro rolbu v obci Grünbach je projektem, podpořeným z LEADERu. Zlepšuje údržbu běžeckých tras a podporuje místní turismus.

V obci **Muldenhammer/Tannenbergsthal** účastníci navštívili další pestré projekty: revitalizaci prostoru pro **pekárnu, kavárnu a bistro**, **značení turistických stezek** a zábavnou instalaci na **házení šišek**, interaktivní vzdělávací hru Memory zaměřenou na přírodní dědictví.

Geo-environmentální park Vogtland v návštěvníkém dole Tannenberg zase propojuje ochranu přírody, vzdělávání a cestovní ruch.

Recyklace, farmářská výroba a pirátská loď

Velký ohlas vzbudily **ekologické a podnikatelské projekty** v obcích Neustadt a Schöna. Jde o **recykla-**

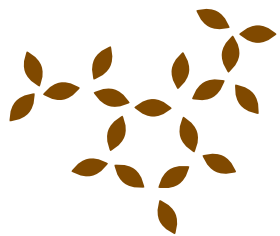
ci zimního posypového materiálu prostřednictvím pračky posypového materiálu, přestavbu bývalé stáje na **malovýrobu masa a uzenin**, **renovaci pavilonu** a stavbu **pirátské lodi** na přírodním koupališti, zlepšení občanské vybavenosti v podobě nové kuchyně pro návštěvníky a přestavbu historického domu na útulek pro zvířata.

Kulturní dědictví i rozvoj infrastruktury

V obcích **Bergen, Werda a Kottengrün** účastníci navštívili následující projekty:

- přeměna historického vlakového nádraží na **penzion**
- úpravy školního dvora i obnova kostelní věže
- modernizace **dětského hřiště a sociálního zázemí** na koupališti
- obnova **roubených voražských domů**, které připomínají místní tradici a podporují kulturní turismus.

V rámci ČR je možné prostřednictvím SP SZP řešit například s pomocí intervence 52.77 – LEADER.

Zahraniční exkurze ukázala,

že kvalitní projekty na venkově mohou vznikat z různorodých potřeb – od turistické infrastruktury přes podporu podnikání až po ochranu přírody.

Účastníci si odvezli konkrétní příklady využití fondů LEADER a dalších dotačních nástrojů, a především motivaci pro realizaci podobných projektů v českých regionech.

Vzájemná výměna zkušeností mezi českými a německými MAS potvrdila význam mezinárodní spolupráce v oblasti komunitního rozvoje a venkovské politiky.

Víte, že...

přeshraniční spolupráce mezi venkovskými oblastmi různých států hraje důležitou roli v rozvoji regionů? Propojuje lidi, zvyky, inovace i trhy. Vznikají tak společné projekty v oblasti turistiky, ekologie, zemědělství i vzdělávání. Spolupráce pomáhá sdílet osvědčené postupy a podporuje kulturní porozumění i udržitelný rozvoj venkova na obou stranách hranice.

Další informace naleznete zde:

Výše uvedené projekty účastníci navštívili v rámci exkurze Transfer zkušeností z Německa do Karlovarska a zpět.

Zkušenosti ze světa pro český venkov aneb malá brožura pro velké věci

Celostátní síť pro venkov (CSV) jako komunikační platforma Strategického plánu SZP na období 2023–2027 (SP SZP) je tu od toho, aby podporovala rozvoj venkova nejen sdílením informací, ale především propojováním lidí, nápadů a inspirací. A právě k tomu slouží i **odborné zahraniční exkurze**, které jsou každoročně organizovány. Jejich cílem je zprostředkovat českým regionům osvědčené příklady ze zahraničí, ať už jde o inovace v zemědělství, komunitní projekty, péči o krajinu nebo fungování místních partnerství.

Je těžké na relativně malém prostoru popsat dopodrobna vše, co zahraniční exkurze přinesly. Proto jsme zvolili formu inspirativní brožury s několika vybranými projekty zahraničních exkurzí. Nejde jen o shrnutí navštívených míst – chceme ukázat, co **všechno se dá přenést do českých podmínek a jak mohou být zkušenosti ze zahraničí impulzem pro vlastní projekty, spolupráci nebo rozvoj komunity.**

Podrobné zápisy, fotogalerie i videa z exkurzí najdete na našich webových stránkách, v newsletteru CSV Síťoviny, prezentujeme se také na Facebooku, Instagramu a YouTube. Sledujte nás, ať vám nic neunikne! Využijte také QR kódy u jednotlivých exkurzí v této brožuře, které vás nasměrují na podrobné informace.

Web:

Instagram:

Facebook:

Youtube:

Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 – aktuální program pro podporu zemědělství a rozvoj venkova

Celostátní síť pro venkov nabízí

Zájemci mohou načerpat inspiraci pro rozvoj venkova na celé řadě míst a prostřednictvím různých aktivit. Zde je přehled těch nejdůležitějších zdrojů, které nabízí CSV i její partneři:

Zahraniční exkurze

- Osobní návštěvy úspěšných projektů v zahraničí

- Přímé kontakty s partnery v zahraničí

- Inspirace v oblastech jako je komunitní energetika, biozemědělství, venkovský turismus nebo sociální podnikání

Regionální a národní konference, workshopy a semináře

- Odborná setkání k tématům jako je péče o krajinu, rozvoj obcí, klimatická opatření či LEADER

- Výměna zkušeností mezi obcemi, MAS, zemědělci a dalšími aktéry

- Prezentace úspěšně realizovaných projektů s dotační podporou EU

Síťoviny – newsletter CSV

- Reportáže, pozvánky a fotogalerie z akcí

- Sdílení zajímavých projektů z různých krajů i ze zahraničí

Webové stránky CSV

- Zprávy z akcí

- Pozvánky na akce

- Kalendář akcí, metodické materiály a galerie příkladů dobré praxe

Partnerská síť CSV

- Možnost stát se partnerem a mít přístup k informacím o chystaných akcích

- Spolupráce s dalšími aktivními subjekty napříč republikou

Projekty místních akčních skupin (MAS)

- Inspirace z praxe: od komunitních center přes místní značky až po obnovu veřejného prostoru

Celostátní síť pro venkov je rozcestníkem nápadů, zkušeností i spolupráce

Ať už jste starosta, zemědělec, zástupce neziskovky nebo jen někdo, komu na venkově záleží – inspirace je na dosah! Stačí se připojit!

Pokud u toho chcete příště být i vy, staňte se naším partnerem.

Partneři Sítě dostávají:

Přednostní a pravidelné informace o připravovaných exkurzích a akcích, možnost včasné registrace, a přístup k síti kontaktů i sdílení zkušeností napříč regiony.

Společně tvoříme venkov, který se učí, roste a propojuje – v Česku i za jeho hranicemi.

Napište nám, vaše názory a otázky nás zajímají: csv.cr@szif.gov.cz.
Prostřednictvím tohoto e-mailu si můžete také zajistit zasílání newsletteru CSV Síťoviny.

Kontakty:

ŘÍZENÍ CSV NA NÁRODNÍ ÚROVNI		csr.cr@szif.gov.cz
vedoucí oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci odbor Řídicí orgán rozvoje venkova, Ministerstvo zemědělství	Ing. Zuzana Dvořáková	zuzana.dvorakova@mze.gov.cz
STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND - CENTRÁLNÍ PRACOVIŠTĚ CSV		
vedoucí Oddělení řízení CSV a jejích regionálních aktivit SZIF	Mgr. Jana Bartošová	jana.bartosova@szif.gov.cz
CP SZIF	Ing. Soňa Roškotová	sona.roskotova@szif.gov.cz
CP SZIF	Ing. Šárka Heřmánková	sarka.hermankova@szif.gov.cz
CP SZIF	Mgr. Hana Pohanová	hana.pohanova@szif.gov.cz
CP SZIF	obecná e-mailová adresa	csv.cr@szif.gov.cz

REGIONÁLNÍ PRACOVIŠTĚ CSV

RO SZIF Praha	Mgr. Miroslav Prokop	miroslav.prokop@szif.gov.cz
RO SZIF Praha	Bc. Václav Kinský	vaclav.kinsky@szif.gov.cz
RO SZIF České Budějovice	Ing. Kamila Havel Kupcová	kamila.havelkupcova@szif.gov.cz
RO SZIF Ústí nad Labem	Ing. Marcela Synková	marcela.synkova@szif.gov.cz
RO SZIF Hradec Králové	Ing. Miroslava Stárková	miroslava.starkova@szif.gov.cz
RO SZIF Brno	Ing. Lucie Sýsová	lucie.sysova@szif.gov.cz
RO SZIF Olomouc	Ing. Tomáš Čermák	tomas.cermak@szif.gov.cz
RO SZIF Opava	Ing. Vanda Myšáková	vanda.mysakova@szif.gov.cz

V roce 2025 vydalo:

Ministerstvo zemědělství

Odbor Řídicí orgán rozvoje venkova

Těšnov 65/17

110 00 Praha 1 – Nové Město

www.mze.gov.cz/venkov

Státní zemědělský intervenční fond

Celostátní síť pro venkov

Oddělení řízení CSV a jejích regionálních aktivit

Ve Smečkách 801/33

110 00 Praha 1 – Nové Město

www.szif.gov.cz/cs/venkov

foto: Archiv CSV

ISBN 978-80-7434-817-4

